

Borotai Takarékszövetkezet

A Hitelintézetek nyilvánosságra hozatali követelményének teljesítéséről szóló 234/2007.(IX. 4.) Korm. rendeletben foglaltaknak eleget téve az alábbiakban részletezett lényeges **információkat** **hozza nyilvánosságra a 2013. december 31-i adatok alapján**

A Takarékszövetkezet bemutatása¹

A beszámolót készítő vállalkozás megnevezése:	BOROTAI TAKARÉKSZÖVETKEZET
Cégjegyzék száma:	03 02 000162
Adószáma:	10043158-1-03
A vállalkozás bejegyzés szerinti országa:	Magyarország
A vállalkozás székhelye:	6445 Borota, Dózsa Gy.u.22.
A vállalkozás jogi formája:	Szövetkezeti hitelintézet
Alkalmazottak létszáma átlag fő:	44 fő
A mérleg fordulónapja és a beszámolási időszak:	2013.december 31. 2013.01.01.-2013.12.31.

1. BEVEZETÉS

A Borotai Takarékszövetkezet a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) 137/A §-ának valamint a hitelintézetek nyilvánosságra hozatali követelményének teljesítéséről szóló 234/2007. (IX.04.) Korm. rendelet (Nykr.) előírásainak megfelelően az alábbi információkat hozza nyilvánosságra.

A nyilvánosságra hozott adatok a 2013. évre vonatkozó auditált éves jelentésen alapulnak, amelyet a Közgyűlés a 2014. május 26-i ülésén hagyott jóvá.

A nyilvánosságra hozatal kiterjed a Bank kockázatkezelésével kapcsolatos nyilvánosságra hozandó valamennyi lényeges információra.

2. VONATKOZÓ JOGSZABÁLYOK

- a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. Törvény (Hpt.)
- 234/2007. (IX.4.) Korm. r. a hitelintézetet nyilvánosságra hozatali követelményének teljesítéséről Nykr.)
- 196/2007. (VII.30.) Korm. r. a hitelezési kockázat kezeléséről és tőkekövetelményéről (Hkr.)
- 381/2007. (XII.23.) Korm. r. a hitelintézetek partnerkockázatának kezeléséről (Pkr.)
- 244/2000. (XII.24.) Korm. r. a kereskedési könyvben nyilvántartott pozíciók, kockázatvállalások, a devizaárfolyam kockázat és nagykockázatok fedezetéhez szükséges tőkekövetelmény megállapításának szabályairól és a kereskedési könyv vezetésének részletes szabályairól (Kkr.)
- 200/2007. (VII.30.) Korm. r. a működési kockázat kezeléséről és tőkekövetelményéről (Mkr.)

¹ Az Sztv. 88.§ (1), 89.§(5) szerint

3. FOGALMAK

Lényeges információ: olyan információ, amelynek elhagyása vagy téves közlése megváltoztathatja vagy befolyásolhatja az adott információt felhasználó személy gazdasági döntését vagy értékítéletét (Hpt.).

Védett információ: olyan információ, amelynek nyilvánosságra hozatala a hitelintézet versenypozícióját ronthatja, vagy amelynek a versenytársak tudomására jutása a hitelintézet termékei vagy rendszerei fejlesztésére fordított befektetéseinek az értékét csökkentheti (Hpt.).

Bizalmas információ: olyan információ, amely tekintetében a hitelintézetet titoktartási kötelezettség terheli ügyfele vagy harmadik személy felé (Hpt.).

4. KOCKÁZATKEZELÉSI ELVEK, MÓDSZEREK

A Hpt. vonatkozó rendelkezései értelmében a hitelintézetek kockázatvállalásának megbízható és belső szabályzatban rögzített szempontrendszeren kell alapulnia, a hitelintézet a felmerülő kockázatok azonosítására, mérésére, kezelésére, figyelésére, jelentésére és ellenőrzésére hatékony eljárásokat köteles alkalmazni.

A Takarékszövetkezet mindenkor úgy alakítja kockázatvállalását, kockázatkezelési és belső tőke megfelelési értékelési folyamatát, hogy az ne veszélyeztesse a biztonságos működését.

A kockázatvállalási politika összefoglalja a kockázatvállalási és kockázatkezelési elveket és szabályokat, amelyet a Takarékszövetkezet vezetése elvár.

Kockázatvállalási és kockázatkezelési alapelvek:

- **Biztonságos működés elve:** a Takarékszövetkezet úgy alakítja kockázatvállalását, kockázatkezelési és a belső tőke megfelelési értékelési folyamatát, hogy az ne veszélyeztesse biztonságos működését. A belső tőkeszükségletnek mindig megfelelő tőketöbbletet kell biztosítania a szabályozás által megkövetelt minimális tőkekövetelmény felett.
- **Összeférhetetlenség elve:** a Takarékszövetkezet úgy alakítja kockázatkezelési folyamatait, hogy elkerülje az érdekkonfliktusokat és az összeférhetetlenségi helyzeteket. A kockázatkezelési módszerekért, a kockázatok mértékének behatárolásáért, figyeléséért és jelentéséért felelős személyek nem végezhetnek olyan tevékenységet, amelyek az érintett kockázatok hordozó üzleti tevékenységgel, vagy azt támogató tevékenységekkel összefüggnek.
- **Együttműködés elve:** a Takarékszövetkezet a kockázatkezelési módszereinek és folyamatainak kialakításánál alkalmazza az intézményvédelmi rendszer központi szerve által rendelkezésre bocsátott szabályzatokat, együttműködik az intézményvédelmi rendszerrel a kockázatkezelési módszerek fejlesztésében, a kockázatok alakulásának figyelésében és a minimális tőkekövetelmény mértékének, valamint a belső tőkeszükséglet megfelelőségének ellenőrzésében.
- **Lényeges kockázatok kezelésének elve:** a Takarékszövetkezet minden lényeges kockázatot azonosít, méri, figyeli és jelentést készít róluk. A számszerűsíthető kockázatoknál kontrollokat alkalmaz és a kockázatok alakulásáról rendszeres jelentést készít.

- **Költség-haszon elve:** a kockázatkezelési módszereknek és kontrolloknak, a kockázatkezelés költségeinek arányban kell állni a kockázat mértékével, bonyolultságával.
- **Hasonlóakkal történő összemérés elve:** a Takarékszövetkezet a kockázatvállalással kapcsolatos döntési hatásköreit és kockázati limiteit úgy alakítja ki, hogy az megfeleljen legalább a hasonló méretű és hasonló üzleti tevékenységet végző takarékszövetkezeteknek .
- **Tiltott tevékenység elve:** a Takarékszövetkezet nem folytat számára jogszabály által tiltott tevékenységet, nem vállal kockázatot jogszabályok által tiltott vagy jogszabályba ütköző tevékenységekkel, illetve olyan személyekkel kapcsolatban, akiknek rosszhiszemű magatartása a Takarékszövetkezet számára veszteséget okozott.

Általános kockázatkezelési célok, elvek, módszerek:

- A Takarékszövetkezet, mint kisintézmény a belső tőke megfelelés értékelési folyamatában a tőkeszükségletet a legegyszerűbb módszerekkel határozza meg.
- Kockázatkezelési és kockázati kontroll folyamatait, rendszereit a Takarékszövetkezet olyan irányban törekszik fejleszteni, hogy azok felépítése, alapelvei ne ütközzenek a fejlettebb módszerekkel szemben támasztott követelményeknek.
- A Takarékszövetkezet elsősorban olyan kockázatokat vállal, amelyeknél helyismerete, az ügyfélhez való közelsége előnyt jelentenek a kockázatok megítélésénél.
- A Takarékszövetkezet lényeges kockázatainak alakulását folyamatosan figyeli, folyamatosan gyűjti és elemzi az egyes kockázati típusok mértékének jelzésére vonatkozó adatokat, és a limittel kezelt kockázatok esetében 80 %-os, illetve 90 %-os limitterhelésnél jelentést küld a Szervezeti és Működési Szabályzatban meghatározott személyeknek, üzleti területeknek, annak érdekében, hogy biztosítsák a limitek betartását.
- A Takarékszövetkezet a lényeges kockázataira vonatkozóan negyedévente jelentést készít az Igazgatóság és a Felügyelő Bizottság számára.

4.1. Kockázati stratégia

A Kockázati stratégia a belső tőkeellátottság biztosítására irányul, az üzleti stratégiával összhangban bemutatja a Bank kockázatokkal kapcsolatos belső irányvonalát. A Bank kockázati stratégiája az alábbi témakörökre terjed ki:

- kockázatvállalási politika;
- kockázati étvágy, kockázatvállalási hajlandóság;
- kockázati szerkezet;
- kockázatkezelés szervezete.

4.1.1. Kockázatvállalási politika

A kockázatvállalási politika a Szövetkezet Igazgatósága által elfogadott kockázatvállalási és kockázat kezelési elveket, célokat és mindazokat a szabályokat tartalmazza, amelyek egységes alkalmazását, érvényesülését a Szövetkezet Igazgatósága az egész szervezeten belül elvárja.

Ezek az elvek:

- a prudens kockázatvállalás elve
- az elfogadott legjobb piaci gyakorlat alkalmazásának elve
- összeférhetetlenség kezelésére és elkerülésére kialakított elv, valamint az új tevékenységek, üzletágak, termékek indításakor kockázatkezelési szempontjainak figyelembe vétele

4.1.2. Kockázati étvág, kockázatvállalási hajlandóság

A Takarékszövetkezet kockázati étvága azt mutatja meg, hogy milyen kockázatokat milyen mértékben kíván felvállalni, figyelembe véve az üzleti célkitűzéseit. A kockázatvállalási hajlandóság azt jelzi, hogy a túrt típusú kockázatoknál a Takarékszövetkezet milyen mértékű kockázatot hajlandó még elviselni.

A kockázatok kezelése, ill. a tőkeszükséglet meghatározása két szinten történik. A minimális tőkeszükséglet meghatározása mellett a kockázati limitek és a kockázati stressz tesztek hatásvizsgálatai szintén határt szabnak a túlzott kockázatvállalásnak.

A kockázatok stressz-tesztje arra próbál válaszolni, hogy egy ritka, váratlan, előre nem látott esemény hatására miképp változik a hitelintézet szavatoló tőkéje, ill. tőkekövetelménye. Stressz-tesztet csak a számszerűsíthető kockázatok esetében lehet alkalmazni. A Takarékszövetkezet a stressz tesztet a legegyszerűbb módszerekkel határozza meg.

A kockázati étvágot a Takarékszövetkezet Igazgatósága három évre, a kockázati stratégia időhorizontjára határozza meg, és rendszeresen, évente felülvizsgálja.

A Takarékszövetkezet teljes tevékenységét tekintve kockázati étvága mérsékelt.

4.1.3. Kockázati szerkezet

A kockázati szerkezetben kerül bemutatásra az, hogy a korábbi állapotokhoz képest milyen változások figyelhetők meg a kockázati profilban és ezt hogyan kezeli a Bank, elsősorlag azonosíthatók-e újabb kockázattípusok, s szükséges-e utánuk pótlólagos tőkeképzés.

A kockázati szerkezet kockázati típusonként és – a hitelezési kockázati kitettségek esetében – kitettségi osztályonként, a minimális tőkeszükséglet nagyságával jellemezhető.

A kockázati szerkezetet a Takarékszövetkezet a stratégiai tervével azonos időszakokra dolgozza ki.

A Takarékszövetkezet a kockázatok azonosítása, mérése, ill. figyelemmel kísérése során együttműködik a Takarékbankkal.

A minimális szabályozási tőkekövetelmény számításához, méréséhez a Bank az alábbi – szabályozás szerint választható, MNB által elfogadott – módszereket alkalmazza:

Kockázat típusa	Alkalmazott módszer
Hitelezési kockázat	Sztenderd módszer
Hitelkockázat-mérséklés	Egyszerű-sztenderd
Devizaárfolyam kockázat	Sztenderd módszer
Működési kockázat	Alapmutató

A Takarékszövetkezet – mint sztenderd módszert alkalmazó hitelintézet – a szabályozói tőkekövetelmény megállapítása során a kockázattal súlyozott kitettség értékének meghatározásakor a hitelezési kockázat csökkentésére kizárólag a Hkr.-ben meghatározott feltételeknek megfelelő hitelkockázati fedezetet vesz figyelembe.

A Takarékszövetkezet a fedezetek értékének változásait, a fedezetek elfogadhatóságának szempontjaiban bekövetkezett változásokat rendszeres időközönként figyeli és ellenőrzi, valamint utólagosan is felülvizsgálja, amelyről jelentést készít.

4.1.4. Kockázatkezelési szervezet

A kockázatok azonosításához, méréséhez, összesítéséhez, figyeléséhez és elemzéséhez meghatározott kockázatkezelési feladatokról szóló utasítás tartalmazza a kockázatkezelési feladatok elvégzésében részt vevő munkatársak kötelezettségét a nyilvántartások, idősoros kimutatások, diagramok, beszámolók és elemzések határidőre történő elkészítéséről.

A kockázatkezelési szabályzatok kiadásáért és az azokban foglalt feladatok megvalósításáért, valamint a kockázat kezelő munkájáért az Ügyvezetés a felelős.

A Takarékszövetkezet kockázatvállalási tevékenységét az ügyvezetés szakmai irányítása mellett a kirendeltségek szervezett keretei között végzi.

Döntési szintek a kockázatvállalásokra vonatkozóan:

- Kirendeltségi vezetők
- Ügyvezetés
- Cenzúra bizottság
- Igazgatóság

Kockázatkezelő 1 fő, aki a döntés előkészítés fázisában kockázatelemzést végez az adott ügyletekre vonatkozóan.

A tőkemegfelelés elengedhetetlen része a kockázatok mérése, rendszeresen elvégezzük a kockázatokhoz kapcsolódó tőkekövetelmények meghatározását.

A stratégiai tervekben ezeknek a kockázatoknak a tervezése szerepel. Ezeket a terveket évente felül kell vizsgálni. A terveket az Ügyvezetés készíti el, az Igazgatóság hagyja jóvá.

A kockázat mérséklési és hitelkockázati fedezetek alkalmazására vonatkozó szabályzatok tartalmazzák az eljárásrendeket, módszereket és gyakoriságot, a hitelezési szabályzat pedig az egyes ügyletekre vonatkozó főbb előírásokat, feltételeket, a hitelezési tevékenység folyamatának betartására vonatkozó szabályokat.

A fedezet értékelési szabályzat előírja a kockázatvállalások mögé elfogadható fedezetek körét, minőségét, elfogadhatósági mértékét.

Kitér a fedezetek minősítésére, újraértékelési szabályaira, a fedezetek érvényesíthetőségének a lehetőségeire. Havonta végzünk ügyletminősítést, mely a kockázatvállalások nagyságát tükrözi. Az ügyletek fennállás alatt a folyamatos utógondozás végzése kötelező, a biztosítékokat ellenőrizni kell, hogy állag, értéke és forgalmazhatósága nem sérült-e.

5. Javadalmazási politika:

A Borotai Takarékszövetkezet Igazgatósága a Hitelintézetekről és Pénzügyi Vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény 69/B §-a, valamint a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete Elnökének 3/2011. számú ajánlása alapján készítette el a javadalmazási politikáját szabályozó eljárási rendet.

A Takarékszövetkezet a javadalmazásra vonatkozóan a szabályok kialakításánál és a nyilvánosságra hozatalnál élt a jogszabályokban biztosított arányosítás lehetőségével, tekintettel arra, hogy a mérlegfőösszege nem haladja meg az 500 milliárd forintot, és nincs olyan vezető tisztségviselője, vagy munkavállalója, akinek az intézménytől, vagy az intézménnyel együttesen összevont alapú felügyelet alá tartozó vállalkozástól származó éves jövedelme eléri a 300 millió forintot.

Személyi hatálya kiterjed:

A Takarékszövetkezet munkaviszonyban álló munkavállalóira, ezen belül a vezetőkre.

Kiemelt személyek köre:

- ügyvezető-igazgatók
- kockázatkezelő
- számviteli osztály vezetője

Tárgyi hatálya kiterjed:

- a vezetők és tisztségviselők javadalmazási elveinek szabályozására,
- a vezetők munkaviszonyának megszüntetése esetén járó juttatásokra,
- a vezetők költségtérítésének szabályozására,
- valamennyi munkavállaló rögzített bérére, költségtérítésére és cafetéria juttatásra.

Rögzített javadalmazás

Mindazon javadalmazási elem, amely független az adott munkavállaló éves teljesítményétől.

A rögzített javadalmazás elemeinek nagyságát a munkavállalók hatályos munkaszerződése, illetve a vonatkozó belső szabályzatok rögzítik.

Elemei:

- személyi alapbér
- választható béren kívüli juttatás/caféteria)
- gépjárműhasználat (szolgálati gépjármű biztosításával)
- mobiltelefon használat
- kedvezményes dolgozói hitel
- jutalom
- egyéb (pl. 13. havi bér)

A teljesítményjavadalmazás/prémium/: azon javadalmazás, mely az egyéni, csoportszintű és takarékszövetkezeti összteljesítmények alapján kerül meghatározásra.

A teljesítményjavadalmazás kifizetése – a Kormányrendelet 4. b) pontja alapján – készpénzben történik.

A takarékszövetkezet vezető állású munkavállalóinál az adott üzletpolitikai és gazdasági célkitűzéseinek eredményes megvalósítását elősegítő hatékony működésre ösztönző prémium formát kell érvényesíteni.

Előre nem látható, elháríthatatlan tényezők bekövetkezése esetén a prémium feltételek korrigálhatók.

A szabályozási, jogszabályi környezetben az év során bekövetkezett jelentős változásokat a prémium feladat kiértékelése során figyelembe kell venni.

A prémiumot az alaphér %-ában kerül meghatározásra. Mértéke a vezető állású munkavállalók éves állandó jövedelmének maximum 40%-a lehet.

A prémium feltételhez kapcsolódó juttatás év végén esedékes, de negyedévente előleg fizethető.

2013. évre az éves bruttóbér 36%-a kerül kifizetésre, a kiemelt személyeknek (4 fő) a teljes összeg 6 938 e Ft. Ebből a két vezetőállású személy teljes évi prémiuma 4 376 e Ft.

A prémium kifizetése csökkenthető, illetve elmaradhat, ha a Takarékszövetkezet veszteségesen gazdálkodik.

A prémium összeget vissza kell tartani, ha a vezető állású munkavállalók személyével szemben pénzügyi visszaélés gyanúja merül fel.

Prémium feltétel kiírás a dolgozók részére is megtörtént, valamint az elszámolás is.

Jutalom

Jutalom fizethető a munkavállalók részére a Takarékszövetkezet eredményétől függően a célfeladatok teljesítésére, valamint az egyéb jellegű ösztönzésekre.

A jutalom összege az eredmény alakulásától függően kerül kifizetésre. Az egyes dolgozónak adandó jutalom mértékét a munkahelyi vezető javaslata alapján az elvégzett feladat minősége és mennyisége arányában az ügyvezetők, vagy az Igazgatóság állapítja meg.

Tisztségviselők díjazása

A tisztségviselők díjazását úgy kell megállapítani, hogy az igazodjon a felelősség mértékéhez, arányban álljon az elvégzett munkavégzéssel és ne okozzon túl nagy anyagi megterhelést a Takarékszövetkezet számára.

A Takarékszövetkezet Igazgatóságának és Felügyelő Bizottságának elnökének e jogviszonyára tekintettel megállapított díjazása nem haladhatja meg a mindenkori minimálbér kétszeresét, illetve a tagok esetében a mindenkori minimálbért.

E díjazáson kívül a Takarékszövetkezet Igazgatóságának és Felügyelő Bizottságának tagja a megbízatásával összefüggésben felmerült igazolt költségeinek megtérítésén kívül más javadalmazásra nem jogosult.

A könyvvizsgáló részére éves díjtétel kerül meghatározásra.

Felmondási idő, végkielégítés

A munkaviszony megszüntetésére a Munka Törvénykönyvében rögzítettek szerint kell eljárni. A vezetők végkielégítésének mértékét a Takarékszövetkezetnél eltöltött munkaviszonyának figyelembe vételével, az elvégzett teljesítmény függvényében kell meghatározni.

Nem fizethető végkielégítés – sem a munkaviszony rendes felmondással történő megszűnése, sem egyesülés következtében megszűnő munkaviszony esetében – akkor, ha a Takarékszövetkezet a vezető megbízatásának időtartama alatt olyan jelentős mértékű veszteséget halmozott fel, amellyel elveszítette a korábbi években felhalmozott eredménytartalékot.

2013-ben végkielégítés kifizetésére nem került sor.

6. A prudenciális szabályok alkalmazása

A 4.§ tekintetében a Takarékszövetkezet esetében nincs adat.

A Takarékszövetkezet nem kötelezett számviteli konszolidációra és nem tartozik összevont alapú felügyelet alá.

7. Szavatoló tőkével kapcsolatos információk

A szavatoló tőke a hitelintézetnek a számviteli jogszabályok által meghatározott saját tőkéje és azok a források, amelyek a hitelintézettel szemben fennálló követelések kielégítésébe tőkeként bevonhatók (Hpt.) .

A jogszabályok szerint a Takarékszövetkezetnek a kockázattal súlyozott eszközök 8%-át meghaladó minimum szavatoló tőkével kell rendelkeznie.

A szavatoló tőke elemei: alapvető tőke, járulékos tőke és kiegészítő tőke. A Takarékszövetkezet kizárólag alapvető tőkével rendelkezik, amelynek összege 2013. 12. 31-én 656 128 millió forint.

SZAVATOLÓ TŐKÉVEL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK

A Takarékszövetkezet 2013. évi auditált adatai alapján: /adatok m Ft-ban!/

1	KOCKÁZATOK FEDEZÉSÉRE FIGYELEMBE VEHETŐ SZAVATOLÓ TŐKE ÖSSZESEN	656,128
2	ALAPVETŐ TŐKE	647,788
3	<i>ALAPVETŐ TŐKEKÉNT ELISMERT TŐKEELEMÉK</i>	99,98
4	-Befizetett jegyzett tőke	100,000
5	a) Cégbíráson bejegyzett tőke	100,000
5/1	- visszavásárolt részjegyek	-0,020
6	<i>ALAPVETŐ TŐKEKÉNT ELISMERT TARTALÉKOK</i>	563,874
7	Tartalékok	532,824
8	- Lekötött tartalék alapvető tőkeként figyelembe vehető része	
9	-Általános tartalék	71,476
10	-Eredménytartalék	461,348
11	Könyvvizsgáló által hitelesített mérleg szerinti vagy évközi eredmény, ha pozitív	31,050
12	<i>ÁLTALÁNOS KOCKÁZATI CÉLTARTALÉK a kockázattal súlyozott kitettség értékek összegének 1,25 %-áig</i>	
13	<i>(-) EGYÉB LEVONÁSOK AZ ALAPVETŐ TŐKÉBŐL</i>	-16,066
14	-Immateriális javak	-16,066
15	JÁRULÉKOS TŐKE	8,340
16	Értékelési tartalékok	8,340
17	a) értékhelyesbítés értékelési tartaléka	8,340
18	Lejárattal rendelkező alárendelt kölcstöke	

A Bank belső tőkeértékelési folyamata az alábbi elemekből tevődik össze:

- kockázati stratégia meghatározása,
- lényeges kockázatok meghatározása, a kockázatok mérése, kezelése, figyelése, a kapcsolódó tőkeszükséglet meghatározása és az ezekkel kapcsolatos jelentések,
- tőketervezés – a minimális szabályozási tőkekövetelmény meghatározása, a lényeges kockázatok belső tőkeszükségletének összegzése és összehasonlítása a minimális tőkekövetelménnyel, a tőke puffer mértékének meghatározása és összehasonlítása a Takarékszövetkezet rendelkezésére álló tőkével.
- A belső tőkemegfelelés értékelési folyamata mindazon banki folyamatokat magában foglalja, amelyekkel a Takarékszövetkezet vezető testületei biztosítják, hogy
- a Takarékszövetkezet az összes lényeges kockázatot megfelelően azonosítsa, mérje, összesítse és figyelje (monitorozza);
- a Takarékszövetkezet meghatározza a kockázatok fedezéséhez szükséges belső tőke nagyságát, és folyamatosan biztosítsa, hogy a lényeges kockázatok fedezéséhez megfelelő, a belső szabályok szerint meghatározott tőkefedezet álljon rendelkezésre; és
- hatékony kockázatkezelési rendszert működtessen, azt folyamatosan fejlessze.

A Hpt. szerint a belső tőkemegfelelés-értékelési folyamatnak arányosnak kell lennie a hitelintézet tevékenysége jellegével, nagyságrendjével és összetettségével. A hivatkozott jogszabály alapján a Bank kis intézménynek minősítette magát, mert

- nem végez bonyolult tevékenységet,
- nem végez határon átnyúló tevékenységet,
- viszonylag kis piaci részesedéssel rendelkezik,
- a Hpt. 76. § (1) bekezdésében meghatározott kockázatok minimális tőkeszükségletének számításához nem alkalmaz a Felügyelet által jóváhagyott, a vonatkozó külön jogszabályokban meghatározott fejlett módszereket.

A Takarékszövetkezet az alábbi kockázati típusokat minősítette lényegesnek, amelyekre jogszabály által felkínált módszerek alapján belső tőkeszükségletet számol:

- hitelezési kockázat,
- piaci kockázatok (devizaárfolyam kockázat, kereskedési könyvi kockázatok)
- koncentrációs kockázat,
- kamatkockázat,
- likviditási kockázat,
- működési kockázat.

Fentiekén túl a Takarékszövetkezet figyelemmel kíséri a reziduális-, reputációs-és országhoz kapcsolódó kockázatok, azok alakulásáról rendszeresen jelentést készít. A Takarékszövetkezet jelenleg nem végez határon átnyúló tevékenységet.

II. pillér alatti kockázatok tőkeszükséglete: /adatok millió Ft-ban/

Minimális tőkeszükséglet:	202,178
Tőkepuffer:	20,218
II pillér alatti tőkeszükségelt tőkepufferral:	222,396

9. Hitelezési és felhígulási kockázat

A hitelezési kockázat az ügyfelek és a partnerek felé fennálló követelések nemteljesítéséből fakadó kockázat, amikor az ügyfél vagy a partner nem tudja szerződés szerint (vagy nem pontosan a szerződés feltételei szerint), határidőben teljesíteni a Takarékszövetkezet felé fennálló kötelezettségeit.

A Takarékszövetkezet hitelezési kockázatainak kezelésére vonatkozó belső szabályzatai kockázatalapúak, azonban mérete, üzleti volumene nem teszi lehetővé statisztikailag megbízható kockázatomérési modellek kifejlesztését, ezért a minimális tőkekövetelményt és a kockázatoméréselés hatásának számszerűsítését a legegyszerűbb – sztenderd – módszerekkel számítja.

A sztenderd módszer a nemzetközi szabályozásban kialakított módszer, amelyben a kitettségek kockázati értékét, az ügyfeleknek az ügyféltípusokhoz kapcsolt kitettségi típusát és mértékét a szabályozás határozza meg, a kitettségekhez kockázati súlyok hozzárendelésével, ill. egyéb mértékek meghatározásával. A Takarékszövetkezet minden kitettséget a Hkr.-ben meghatározott kitettségi osztályok valamelyikébe sorol be. A kitettségi osztályok a következők:

- a) központi kormánnyal vagy központi bankkal szembeni kitettség,
- b) regionális kormánnyal vagy helyi önkormányzattal szembeni kitettség,
- c) közszektorbeli intézménnyel szembeni kitettség,
- d) multilaterális fejlesztési bankkal szembeni kitettség,
- e) nemzetközi szervezettel szembeni kitettség,
- f) hitelintézettel és befektetési vállalkozással szembeni kitettség,
- g) vállalkozással szembeni kitettség,
- h) lakossággal szembeni kitettség,
- i) ingatlannal fedezett kitettség,
- j) késedelmes tétel,
- k) fedezett kötvény formájában fennálló kitettség,
- l) értékpapírosítási pozíció,
- m) kollektív befektetési értékpapírban fennálló kitettség,
- n) egyéb tétel.

A kitettségek besorolásánál a Takarékszövetkezet figyelembe veszi a Hkr-ben foglaltakat, az MNB-nek szolgáltatandó adatokra vonatkozó rendelet előírásait, az MNB-nek az adatszolgáltatással kapcsolatosan nyilvánosságra hozott útmutatásait, állásfoglalásait és egyéb iránymutatásait is.

A Takarékszövetkezet az MNB által elismert hitelminősítő szervezeteket fogadja el.

A központi kormánynak és a központi banknak van elismert külső hitelminősítő szervezet (S&P) általi hitelminősítése, ezért a központi kormánnyal és a központi bankkal szembeni kitettségénél az MNB által a hitelminősítéséhez hozzárendelt besorolás alapján az egyes besorolásokhoz a megadott kockázati súlyok meghatározása ennek következménye.

9.1. Késedelmes és hitelminőség-romlást szenvedett tételek

Késedelmes tétel a kilencven napot meghaladóan, lényeges törlesztési késedelembe esett tétel. Az ügyfélnek a Bankkal szemben kilencven napon vagy három hónapon keresztül folyamatosan fennálló olyan késedelmes fizetési kötelezettsége minősül lényegesnek, amelynek összege meghaladja

- 1) lakossággal szembeni kitettség esetén
 - a) a késedelembe esés időpontjában érvényes legkisebb összegű havi minimálbért, vagy
 - b) az ügyfél szerződés szerinti összes kötelezettségének 2 %-át vagy az egyhavi törlesztő részletet;
- 2) az (1) pontban meghatározott kitettségi osztályba tartozó kitettségen kívül bármely más kitettségi osztályba tartozó kitettség esetén
 - a) a 250.000.-Ft-ot
 - b) az ügyfél szerződés szerinti összes kötelezettségének 2%-át.

A kilencven napot meghaladóan késedelembe esett, lakóingatlanon alapított jelzálogjoggal fedezett eredetileg 35 %-os kockázati súlyozási kitettségnek az elszámolt értékvesztés és kockázati céltartalék értékével csökkentett részéhez

- 50 %-os kockázati súly alkalmazható, ha az elszámolt értékvesztés és kockázati céltartalék értéke legalább a kitettség értékvesztés elszámolása és kockázati céltartalék képzése előtti bruttó értékének 20%-a,
- egyébként 100 %-os kockázati súlyt kell rendelni.

A kilencven napot meghaladóan késedelembe esett, és lakóingatlanok nem minősülő ingatlanon alapított jelzálogjoggal fedezett, eredetileg 50 %-os kockázati súlyozású kitettségnek az elszámolt értékvesztéssel és céltartalékkal csökkentett értékéhez 100 %-os kockázati súlyt kell rendelni.

9.2 Hitelminőség romlás mérése

A hitelezési kockázat esetén a stressz teszt vizsgálat arra irányul, hogy egy éves időhorizonton belül a hitelportfólió minősége egy nagymértékű válság esetén miképp változik és ennek következtében hogyan változik az értékvesztés és céltartalék képzés, miként változnak a késedelmes követelések mögötti tőkeszükségletek.

A stressz teszt által mért tőkeszükségletet a két tényező eredményének összege adja.

A számításra vonatkozó általános szabályok:

1. Mérlegen kívüli tételek lehívása

A mérlegen kívüli kötelezettségvállalások összegét csökkenteni kell, és a mérlegen belüliekét ugyanezzel az összeggel meg kell növelni, feltételezve a megnyitott hitelkeretek lehívását, illetve garanciák beváltását.

2. Ingatlan fedezetek romlása

Az ingatlannal fedezett kitettségek közül a fedezetek elfogadhatóságának romlása miatt át kell sorolni az ingatlannal fedezett kitettségek munkalapján belül a fedezetlen állományba a lakossági, illetve vállalkozói kitettségek közé, attól függően, hogy a kitettség fedezet nélkül melyik kitettségi osztályba tartozna.

3. Késedelmes tételek növekedése

A vállalkozói, a lakossági, az ingatlannal fedezett kitettségi osztályban lévő tételek, valamint az önkormányzati és a 100%-os közszektorbeli intézményekkel szembeni kitettségeket külön-külön át kell sorolni a késedelmes tételek közé.

4. Késedelmes tételek közé átsorolt állományok - értékvesztés hányadok - kockázati súlyozás

Az átsorolt ingatlannal fedezett kitettségeknél meg kell határozni az átsorolt tételek értékvesztés hányadát 20%-nál nagyobb értékvesztést feltételezve 50%-os súlyozást rendelve a lakóingatlannal fedezett kitettség részekhez 100%-os súlyozást rendelve az egyéb ingatlannal fedezett kitettségekhez.

Az átsorolt állományokból a feltételezett értékvesztés hányad alapján meg kell határozni a 100%-os és a 150%-os kockázati súlyozás alá eső állományokat az alábbi tételeknél

- önkormányzatokkal szembeni kitettségek közül átsorolt tételek
- közszektorbeli intézményekkel szembeni kitettségek közül átsorolt tételek
- vállalkozói kitettségek közül átsorolt tételek
- lakossági kitettségek közül átsorolt tételek

5. Hitelintézetekkel szembeni kitettségek

A magyar hitelintézetekkel szembeni kitettségeknél a stressz teszt során - az ország minősítésének romlásán kívül - más hatással nem kell számolni.

A más országokban bejegyzett hitelintézetekkel szembeni kitettségek esetében (ha lényeges a kitettség) az állománynak a mellékletben meghatározott részét át kell sorolni a késedelmes tételek közé a 100%-os kockázati súlyozási kategóriába, megfelelő értékvesztés elszámolását feltételezve.

9.3. A késedelemnek és hitel-minőségromlásnak a szabályzatokban való megközelítése

1. Ügyfél,- és partnerminősítés:

Az ügyfél fizetési késedelme az ügyfél adósminősítésében, majd az adósminősítés felülvizsgálata során is jelentős szerepet játszik. Oly mértékű hitelkésedelem, amely kétes vagy rossz kintlévőség minősítési kategóriát keletkeztet, már a legkedvezőtlenebb ügyfél-minősítési kategóriát vonja maga után. Az újratárgyalt, prolongált hitel kizárhatja a legkedvezőbb ügyfél-minősítési kategóriába sorolást.

Mivel az adósminősítés befolyásolja az egyedi minősítésnél a várható veszteség összegét, ezért közvetetten a fizetési késedelem összefügg a hitelminőség romlással.

2 Fedezetértékelés:

A kintlévőség fizetési késedelme kizárólag nagyon szélsőséges esetben hat a biztosíték fedezetértékére. Amennyiben, a Takarékszövetkezet a hátralékos hitelnél, megkísérel a biztosíték mobilizálását, érvényesítését és az - általános esetben bármely ok miatt - nem történik meg, akkor a Takarékszövetkezet az ügyfél egyedi minősítésénél az adott fedezet értékét várható veszteségcsökkentő tételként már nem veheti figyelembe. Ezen az úton a fizetési késedelem közvetetten összefügg a hitelminőség romlással.

A szövetkezeti hitelintézetek integrációjáról és egyes gazdasági tárgyú jogszabályok módosításáról szóló 2013. évi CXXXV. törvényben foglaltaknak megfelelően új fedezetértékelési szabályzat lépett hatályba. Ezeket a rendelkezéseket kellett alkalmazni 2013.12.31-én, bár a szabályzat hatályba lépésének napja 2014.január 1 volt.

3 Kintlévőségek minősítése:

A szövetkezeti hitelintézetek integrációjáról és egyes gazdasági tárgyú jogszabályok módosításáról szóló 2013. évi CXXXV. törvény (a továbbiakban: ISz Tv.) 1. § (4) és 15. § (2) a) bekezdéseiben foglalt rendelkezéseknek megfelelően a Kockázatkezelési Szabályzat részeként meghatározásra kerültek az ügyletminősítés és az értékvesztés elszámolás/céltartalék képzés szabályai.

A minősítési kategóriába való besorolás során - a kintlévőség jellegétől, valamint attól függően, hogy az a teljeskörű szempontrendszeren alapuló (egyedi) vagy a csoportos egyszerűsített értékelés alá tartozik- a csoportos értékelés határa a mindenkori szavatoló tőke 1%-a. Ez jelenleg 6 246 eFt.

A Szövetkezeti Hitelintézet a fent meghatározott tételeket **legalább negyedévente** minősíti és a tétel jellegétől függően alkalmazott:

- **egyedi értékelés** (a továbbiakban a jelen fejezet alkalmazása tekintetében: egyedi minősítés) esetén, azokat az értékelés alapjául szolgáló eszközminősítési kategóriák (a továbbiakban: minősítési kategóriák),
- **csoportos egyszerűsített értékelés** esetén, azokat az értékelés alapjául szolgáló értékelési csoportok (a továbbiakban: minősítési kategóriák)

valamelyikébe sorolja be a jogszabályban meghatározott feltételeknek megfelelően.

A Hitkr. rendelkezései értelmében a csoportos egyszerűsített értékelés alá vont követelések esetében lehetőség van a számviteli politikában kialakított értékelési csoportokba történő besorolásra, azonban a Szövetkezeti Hitelintézet a **csoportos egyszerűsített értékelés alá tartozó tételeket, egyezően az egyedi minősítés alá tartozó tételekkel** a következő 5 minősítési kategória egyikébe sorolja be:

- a) problémamentes
- b) külön figyelendő
- c) átlag alatti
- d) kétes
- e) rossz

Csoportos egyszerűsített minősítés, értékvesztés elszámolás, illetve céltartalék-képzés alkalmazott tételes százalékos mutatói

„A” verzió:/választásunk a verziók közül

A minősítési kategóriákhoz rendelt tételes százalékos mutatók az alábbiak:

- a) külön figyelendő - öt százalék,
- b) átlag alatti – húsz százalék,
- c) kétes – ötven százalék,
- d) rossz – kilencven százalék.

Az **egyedi teljeskörű** minősítés alá tartoznak:

- a Kockázati Stratégiában meghatározott összeghatár feletti kintlevőségek, illetve kockázatvállalások (az egy ügyfélnek adott kölcsönök, garanciák és más kötelezettségvállalások összegét a minősítés módjának meghatározása szempontjából egy kockázatvállalásnak kell tekinteni), **ide nem értve az ezen összeghatárt meghaladó lakossági ügyféllel szembeni, a fogyasztási hitelek, jelzáloghitelből eredő követeléseket.**
- a bankközi kihelyezések,
- a csőd-, felszámolási- és végelszámolási eljárások hatálya alá került ügyfelekkel szembeni kintlevőségek.

Egyedi minősítésnél több szempont kerül értékelésre.

Az egyedi minősítésű hiteleknel az adósminősítés és a hátralékos napok száma mellett a meghatározó értékvesztés képzési alap a fedezetek illetve a fedezettség alapján számított várható veszteség.

Az értékvesztés számítás alapja az ügylet tőke része. A felszabadítások alapja a megtérülés.

Az értékvesztés illetve céltartalék-képzés valamint visszaírás meghatározza a késedelmes ügyletek mögötti kockázati súlyokat, ezáltal a mögöttes tőkekövetelményt.

9.4. Értékvesztések elszámolás és visszaírása, a céltartalékok képzése és felhasználása meghatározására szolgáló megközelítések és módszerek

A negyedévente kötelezően elvégzendő monitoring feladatok célja az ügyfelek gazdasági-pénzügyi, jogi helyzetének, a biztosítékok meglétének, a hitelmegtérülés valószínűségének, illetve a kockázatok kezelhetőségének rendszeres felülvizsgálata, egyben annak ellenőrzése, hogy az éves felülvizsgálatok megállapításai és kategóriába sorolásai továbbra is helytállóak-e, vagy a bekövetkezett változások esetlegesen a hitelintézeti magatartás megváltoztatását indokolják-e.

A meghozott hitelezési/kockázatvállalási döntések alapján keletkezett ügyfél- és ügyletkockázatok alakulását a szerződések futamideje alatt – ha a szerződés felmondásra került, akkor a kintlévőség fennállása alatt - folyamatosan figyelemmel kell kísérni. Ehhez minden

olyan ügyfél gazdasági-pénzügyi pozícióját - szükség szerint, de legalább évente egyszer - felül kell vizsgálni, amellyel szemben a Szövetkezeti Hitelintézet kockázatot vállalt. A felülvizsgálat az ügyfel(ek) kockázati szempontú - teljes körű: a jogi helyzetükre, a gazdálkodási viszonyaikra, a hitelszerződésekhez kapcsolódó mellékkötelezettségekben foglaltakra – biztosítéki kockázat - és a Szövetkezeti Hitelintézettel fennálló kapcsolataira is kiterjedő - átfogó értékelését jelenti.

Éves felülvizsgálat: 12 hónapnál nem régebbi, auditált adatok alapján végzett teljes körű, a későbbiekben részletezett tartalmú felülvizsgálat. Az éves felülvizsgálat alapvető célja: a vonatkozó 250/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet értelmében az ügyfélminősítések legalább évente egyszer történő felülvizsgálatának az elvégzése.

Amennyiben a felülvizsgálatok eredményeképpen a biztosítékokban, azok értékében, vagy hitelfedezeti értékében, az adósminősítésben stb. változás következik be, abban az esetben gondoskodni kell a változások megfelelő nyilvántartás(ok)ban történő átvezetéséről.

A Szövetkezeti Hitelintézet az eszközökkel összefüggésben felmerülő hitelezési, befektetési és országkockázatokat az eszközök után elszámolt értékvesztéssel és annak visszairásával veszi figyelembe az eredményben, a felmerült kamat és árfolyamkockázat, valamint a mérlegen kívüli kötelezettségekhez kapcsolódó kockázat és minden egyéb kockázat fedezetére pedig kockázati céltartalékot képez.

9.5 A számviteli beszámítások utáni kitettség értékek hitelezési kockázat-mérséklés figyelembevétele előtti összege és a kitettség értékek átlagos értéke kitettségi osztályonként

adatok:M ft-ban

Kitettségi Osztály	Db szám	Állomány	Átlagos állomány
Lakossággal szemben	2011	241,090	166,283
Vállalkozással szemben	136	345,511	325,153
Egyéb tételek	22	29,351	0
Késedelmes tételek	355	128,891	127,271
Ingatlannal fedezett	669	2067,608	821,602
Hitelintézettel szemben	8	824,800	40,155

9.6 A Takarékszövetkezetnek nincs határon átnyúló tevékenysége.

9.7 A kitettségek gazdasági ágazati megoszlása:

adatok millió Ft-ban

Ágazati besorolás	Vállalk. szembeni	Lakosság gal szembeni	Ingatlan nal fedezett	Kése- delmes tételek	Egyéb tételek	Hitelin- tézettel szemben
Mezőgazdaság, erdőgazd, halászat	55,15%	12,84%	30,55%	9,72%		
Feldolgozó ipar	10,5%	2,02%	5,45%	4,91%	1,7%	
Építőipar	3,39%	0,1%	2,21%	1,06%		
Villamos energia, gáz, gőz	3,40%		1,46%			
Kereskedelem, járműjavítás	5,31%	2,55%	6,31%	7,06%		
Szálláshely-szolg, vendéglátás	3,08%	0,69%	2,29%	0,02%		
Szállítás, raktározás, posta, távközl		0,68%	0,52%	0,02%		
Pénzügyi tevékenység		0,41%	0,31%		6,81%	100%
Ingatlanügyek, gazd.szolg	4,20%	0,27%	1,77%	0,08%		
Egészségügyi, szoc ellátás		0,87%	0,46%			
Egyéb közösségi, személyi szolgáltatás		1,09%	0,42%			
Nem besorolt	14,97%	78,48%	48,25%	77,13%	91,49%	
Összesen:	100%	100%	100%	100%	100%	100 %

9.8. A kitettségek hátralévő futamidő szerinti megoszlása ügyfél-kategória szerint:

adatok: millió Ft-ban

Megnevezés	Lejárt	1 éven belüli	1 éven túli
Lakosság	0,217	38,160	202,713
Vállalkozás	0,737	86,913	257,862
Központi kormányzat		4441,623	4435,150
Hitelintézet		200,800	624,000
Egyéb tétel		0,5	28,851
Késedelmes tétel	6,373	13,376	109,142
Ingatlannal fedezett	0,209	224,684	1842,715

9.9. Késedelmes tétel kitettsége ágazati megoszlás szerint

adatok: millió Ft-ban

Ágazat	Kitettség	Megoszlás %
Mezőgazdaság, vadg, erdőg,	12,535	9,73
Feldolgozó ipar	6,326	4,91
Építőipar	1,360	1,06
Kereskedelem, gépjárműjavítás	9,104	7,06
Szálláshely, vendéglátás	0,024	
Száll, rakt, posta	0,027	
Ingatlanügyek	0,109	0,08
Egyéb	99,407	77,16
Összesen:	128,891	100

Hitelminőség-romlást szenvedett kitétségek:

Ágazat	Kitétség	Megoszlás %
Mezőgazdaság, vadg, erdőg,	44,739	7,59
Feldolgozó ipar	24,813	4,21
Építőipar	5,550	0,94
Kereskedelem,Járműjavítás	26,976	4,58
Szálláshely, vendéglátás	1,388	0,24
Száll, rakt, posta	0,002	
Pénzügyi tevékenység	7,058	1,20
Ingatlanügyek	8,920	1,51
Egyéb	469,824	79,73
Összesen:	589,270	100

Késedelmes tételre elszámolt és visszaírt értékvesztés ill. képzett és felhasznált céltartalék adatok: millió Ft-ban

Ágazat	Értékvesztés 2013.					Céltartalék 2013.			
	Nyitó	Képzés	Vissza írás	Átért. korrek	Záró	Nyitó	Képzés	Felhaszn	Záró
Mg-i,vadg.	8,769	0,022	-4,307		4,484				
Feldolgozó ipar	1,864	4,486	-2,502	0,035	3,883				
Építőipar	1,932	3,970	-4,542		1,360				
Kereskedelem, járműjav	25,448	10,708	-3,575	-0,022	32,559				
Szálláshely, vendéglátás	0,015	0,033	-0,015		0,033				
Száll.rakt.posta		0,015	-0,015						
Ingatlanügyek	0,545	0,094	-0,091		0,548				
Egyéb közösségi szolg		0,001			0,001				
Egyéb (fogyasztók)	183,442	110,413	-67,525	0,563	226,893	0,012		-0,008	0,004
Összesen:	222,015	129,742	-82,572	0,576	269,761	0,012	0,014	-0,008	0,004

Hitelromlást szenvedett kitétségek értékvesztés elszámolása, visszaírása, céltartalék képzés és felhasználása, nyitó ill. záró egyenlegek ágazatonként**adatok:M Ft-ban**

Ágazat	Értékvesztés 2013.					Céltartalék 2013.			
	Nyitó	Képzés	Vissza írás	Átért. korrek	Záró	Nyitó	Képzés	Felhaszn	Záró
Mg-i, vadg.	10,568	0,689	-5,140		6,117	0,084	0,259	-0,292	0,051
Feldolgozó ipar	3,269	4,496	-2,949	0,038	4,854	0,001	0,001	-0,002	
Építőipar	2,181	3,974	-4,577	0,001	1,579				
Kereskedelem, járműjav	25,994	11,155	-3,553	-0,020	33,576				
Szálláshely, vendéglátás	0,103	0,024	-0,021		0,106				
Száll. rakt, posta									
Pénzügyi tevékenység	0,386	0,007	-0,025		0,368		0,007	-0,007	
Ingatlanügyek	0,896	0,199	-0,084	0,001	1,012				
Egyéb köz szolg		0,001			0,001				
Egyéb (fogyasztók)	204,622	128,700	-81,392	0,536	252,466	0,020	0,072	-0,076	0,016
Összesen:	248,019	149,245	-97,741	0,556	300,079	0,105	0,339	0,377	0,067

10. Sztenderd módszer

A Takarékszövetkezet az MNB által elfogadott hitelminősítő szervezeteket fogadja el. A Takarékszövetkezet a hitelezési kockázat tőkekövetelményét a Hpt. 76/A.§ értelmében sztenderd módszer szerint, a hitelkockázat-mérséklés hatásának számítását a sztenderd módszer szerint, illetve a pénzügyi biztosítékok egyszerű módszere szerint számítja ki.

A sztenderd módszer alkalmazásánál a kockázattal súlyozott kitettség érték meghatározásához a Takarékszövetkezet minden kitettséget a Hkr.-ben meghatározott kitettségi osztályok valamelyikébe sorolja be.

A kitettség besorolásánál a Takarékszövetkezet figyelembe veszi a Hkr.-ben foglaltakat, az MNB-nek szolgáltatandó adatokra vonatkozó rendelet előírásait, az MNB-nek az adatszolgáltatással kapcsolatosan nyilvánosságra hozott útmutatásait, állásfoglalásait és egyéb iránymutatásait.

A központi kormánynak és a központi banknak van elismert külső minősítő szervezet általi hitelminősítése, ezért a központi kormánnyal és a központi bankkal szembeni kitettségnél az MNB által a hitelminősítéshez hozzárendelt besorolás alapján az egyes besorolásokhoz a megadott kockázati súlyok alkalmazandóak. A további kitettségi osztályokhoz rendelt kockázati súlyok meghatározása ennek következménye.

Adatok m Ft-ban

Kitettség megnevezése (Mérlegtételek)	Bruttó	Nettó	Kitettség korrigált értéken
Központi kormányzat	6465,039	6465,039	6482,116
Hitelintézet	1085,676	1085,676	1086,477
Vállalkozás	360,403	358,726	345,511
Lakosság	248,917	245,421	241,09
Ingatlannal fedezett	2093,647	2068,439	2067,607
Késedelmes tételek	398,656	128,891	128,891
Egyéb	261,241	261,241	261,741

A szavatoló tőkéből az immateriális javak összege került egyedül levonásra, ezek nem szerepel a kitettségek bruttó értékében sem. A bruttó érték tartalmazza a mérlegen kívüli tételeket is.

11.Hitelezési kockázat-mérséklés

Szabályozói tőkekövetelmény számítás szempontjából figyelembe vehető biztosítékok:

- A Szövetkezeti Hitelintézetnél zárolt készpénzóvadék (beleértve a betétet is)
- A Szövetkezeti Hitelintézetnél zárolt állampapír óvadék
- A Szövetkezeti Hitelintézet javára hitelintézetnél, befektetési vállalkozásnál óvadékként zárolt állampapír
- A Szövetkezeti Hitelintézetnél zárolt vállalati kötvény
- A Szövetkezeti Hitelintézetnél zárolt részvényóvadék
- A Szövetkezeti Hitelintézet javára hitelintézetnél, befektetési vállalkozásnál óvadékként zárolt részvény
- Állami készfizető kezességvállalás, állami garancia
- Bankgarancia, bankkezesség, hitelintézetek készfizető kezessége

- Garantiqa Hitelgarancia Zrt. készfizető kezességvállalása
- Agrár- Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készfizető kezessége
- MV Zrt. készfizető kezessége
- Kockázátvállalási szerződés
- Más hitelintézetnél óvadékként, vagy letétként elhelyezett készpénz, vagy betét
- Önkormányzati garanciavállalás, készfizető kezességvállalás
- Egyéb személy készfizető kezességvállalása
- Jelzálogjog lakó ingatlanon
- Jelzálog kereskedelmi ingatlanon
- Egyéb, a szabályozás szerint elfogadható biztosítékok

A fedezetek, jogi biztosítékok elismerhetősége tekintetében –a szabályozói tőkekövetelmény számítás szempontjából - a Szövetkezeti Hitelintézet

- a hitelezési kockázat tőkekövetelményét a sztenderd módszer szerint, valamint
- a hitelezési kockázat-mérséklés hatásának számítását a

a pénzügyi biztosítékok egyszerű módszere szerint számítja.

A Hitelintézet nem fogadhatja el fedezetként

- a Hitelintézet által kibocsátott, tagsági jogokat megtestesítő értékpapírt, részjegyet
- a Hitelintézettel szoros kapcsolatban álló vállalkozás által kibocsátott, tagsági jogokat megtestesítő értékpapírt, részjegyet, valamint a Hitelintézettel szoros kapcsolatban álló vállalkozás üzletrészt,
- a Hitelintézet vagy az összevont alapú felügyelet alá tartozó hitelintézettel szoros kapcsolatban álló vállalkozás a Gt.-ben meghatározott minősített többséget biztosító befolyása alatt álló részvénytársaság részvényét, részjegyét, üzletrészt.

A Hkr. által a hitelezési kockázat-mérséklés során el nem ismert pénzügyi biztosítékok értékkel történő elfogadhatóságához a Takarékbank jóváhagyását kell kérni, annak érdekében, hogy ezeknek a biztosítékoknak meghatározásra kerüljön a biztosítéki limitje, a piaci ára, hitelfedezeti rátája, a fedezettség vizsgálat folyamata, illetve a fedezettség fenntartásának szabályai (pl. árcsökkenés esetén meddig csökkenhet a fedezettség, teendők stb.).

A Takarékszövetkezet az MNB által elismert hitelminősítő szervezeteket fogadja el.

A központi kormánynak és a központi banknak van elismert külső hitelminősítő szervezet (S&P) általi hitelminősítése, ezért a központi kormánnyal és központi bankkal szembeni kitettségnél az MNB által a hitelminősítéshez hozzárendelt besorolás alapján az egyes besorolásokhoz a megadott kockázati súlyok meghatározása ennek következménye.

Az elismert pénzügyi biztosítékok és garanciák által fedezett kitettség érték: 18,378 M Ft.

Előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezetek teljes értéke:

(lakosság-vállalkozás)	adatok MFt-ban!
Garancia nyújtó	Kitettség összege
Központi kormány készfizető kezessége	1,865
Garantiqa Hitelgarancia és AGHV Zrt. készfizető kezessége	18,597
Egyéb bank garanciája	31,000

Pénzügyi biztosíték(lakosság)

Óvadékként letétbe helyezett összeg 500 e Ft.

A garanciát nyújtók és kezességet vállalók hitelminősítési kategóriája a Hkr. 108. § (1) bekezdése szerinti bontásban, valamint a hitelderivatíva partnerek hitelminősítéskategóriái

Csoportosítás (a HKR szerint)	Minősítési kategória					
	1 (AAA- AA-)	2 (A+- A-)	3 (BBB+- BBB-)	4 (BB+- BB-)	5 (B+- BB-)	6 (CCC+- CCC-)
a) központi kormány és központi bank				1		
b) regionális kormány és helyi önkormányzat						
c) multilaterális fejlesztési bank						
d) Európai Közösség, Nemzetközi Valutaalap, Nemzetközi fizetések bankja						
e) HKR6§(2)-(3) bekezdésben meghatározottaknak megfelelő közszektorbeli intézmény						
f) hitelintézeti és befektetési vállalkozás (pl:MTB Zrt.)				1		
g) vállalkozás,ideértve a hitelintézet és befekt.váll anyja és leányváll..						
h) hitelintézettel egyenértékű prudenciális szabályozásnak megfelelő pénzügyi vállalkozás				2		

A hitelezési kockázat-mérséklés során felmerülő piaci- vagy hitelezési kockázati koncentrációkkal kapcsolatos információk:

A hitelezési kockázat-mérséklés során felmerülő piaci- vagy hitelezési kockázati koncentrációk a Takarékszövetkezetnél jelenleg nincsenek.

Hitelkockázatok koncentrációs kockázata

A hitelkockázatok koncentrációja alatt az egyes ügyfelekkel és kereskedelmi partnerekkel szembeni olyan követelés eloszlását értjük, mikor az ügyfelek/partnerek viszonylag kisszámú csoportjának vagy nagyobb csoportjának közös okra/okokra visszavezethető nem-teljesítése veszélyezteti az intézmény szokásos és elvárható jövedelmezőségű, folyamatos működését.

A túlzott koncentrációk kialakulásának megelőzése céljából a szavatoló tőke összegéből kiindulva a Takarékszövetkezet limiteket (határértéket) határoz meg. A koncentrációs limiteket a Takarékszövetkezet azon az elvi alapon alakítja ki, hogy ha a koncentráció miatt a kitettségek 10%-a nem térül meg, a szavatoló tőkevesztés ne legyen nagyobb, mint 25%.

A Takarékszövetkezet a következő koncentrációkra határoz meg limiteket:

- egy adóscsoportra vonatkozó belső limitek,
- adósok portfólió szintű koncentrációja,
- ágazati koncentráció,
- biztosítéki koncentráció (egy ügyféllel/ügyfélcsoporttal szembeni közvetlen és közvetett kitettségek),
- termék-termékcsoport limitek.

A limit kihasználtság egyetlen koncentrációs típus (kitettség) esetén sem közelítette meg a határértéket.

Egy ügyféllel/ügyfél-csoporttal szembeni kitettség	Szavatoló tőke 25%-a	164 032 e Ft	Nem történt
Nagyadósok portfólió szintű koncentrációja	Szavatoló tőke 250%-a	1 640 320 e Ft	Nem történt
Ágazati koncentráció	Szavatoló tőke 250%-a	1 640 320 e Ft	Nem történt
Biztosítéki koncentráció	Szavatoló tőke 75%-a	492 096 e Ft	Nem történt
Termék-termékcsoport limit	A mérlegfőösszeg 20%-a	2 081 598 e Ft	Nem történt

12. Kereskedési könyv

A Takarékszövetkezet a kereskedési könyvben nyilvántartott pozíciókockázat, valamint a tevékenység egészében meglévő devizaárfolyam kockázat tőkekövetelményét a sztenderd módszer szerint számolja.

12.1. Devizaárfolyam-kockázat

A devizaárfolyam kockázat annak a kockázata, hogy a különböző devizákban lévő nyitott pozíciókból a Takarékszövetkezetet veszteség éri a devizaárfolyamok változása miatt.

Piaci kockázatok:

Devizaárfolyam kockázat tőkekövetelménye: 1 767 M Ft 2013.12.31-én.

A Takarékszövetkezetnek származtatott ügyletekből eredő partnerkockázata nincs, ezért ilyen kockázattal nem számol.

13. Kereskedési könyvben nem szereplő részvények, részesedések

A Takarékszövetkezet a kereskedési könyvben nem szereplő részvények, részesedések között az üzletpolitikai céllal vásárolt, tartós tulajdoni részesedést biztosító befektetéseket tartja nyilván.

Pénzügyi befektetéseik között többségi vagy befolyásoló részesedés nincs.

A Takarékszövetkezet a Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt-vel együttműködési megállapodás keretében több szolgáltatást nyújt ügyfeleinek. A Takarékszövetkezet számlavezető bankja az MTB Zrt. Befektetési szándékkal vásárolt MTB Zrt. részvényeket, mely könyv szerinti értéke: 38 590 e Ft.

Más belföldi hitelintézetekkel kapcsolatos részesedésünk: 5 310 e Ft.

Más részesedésünk: 1647 e Ft.

Részesedések értékesítésére nem került sor.

14. Kereskedési könyvben nem szereplő pozíciók kamatkockázata

A Takarékszövetkezet a nem-kereskedési könyvben betétek gyűjtésével, hitelek nyújtásával, hitelintézetnél elhelyezett betéttel, kamatozó értékpapírok vásárlásával vállal kamatkockázatot.

A Takarékszövetkezet a lejáratlall rendelkező instrumentumok lejárat előtti előtörlesztését, illetve betét felmondását nem modellezi.

A Takarékszövetkezetbe a nem-kereskedési könyvi kamatkockázat mérését – a sztenderd kamatláb sokkokat feltételező -ún. duration gap elemzés módszertanával végzi, követve a PSZÁF /2008. számú módszertani útmutatóját. A kamatkockázat mérése negyedévente történik. A Bank a duration gap módszer alapján a banki könyvhöz tartozó instrumentumok nettó jelenérték változását méri.

A portfólió nettó jelenérték változása 2013-ben:

A mérés alapján kialakítottuk a portfólió nettó jelenérték változását mutató arányt, amely az összes devizanemhez tartozó súlyozott pozíció és a szavatoló tőke aránya.

Kamatkockázat stressz tesztje:

Időszak	Súlyozott pozíció / szavatoló tőke (%)	Súlyozott pozíció millió Ft-ban
Január- Március	7,73%	42,018
Április - Június	22,00%	137,874
Július - Szeptember	22,62%	141,904
Október - December	10,41%	68,284

15. Értékpapírosítás

Értékpapírosítás ügyletei a Takarékszövetkezetnek nincsenek, ezért nem számítunk rá tőkekövetelményt.

16. Partnerkockázat kezelése

A Takarékszövetkezetnek származtatott ügyleti nincsenek, ezért partnerkockázatra tőkekövetelményt nem kell számítani.

17. Működési kockázattal kapcsolatos információk

Működési kockázat alatt a nem megfelelő belső folyamatok és rendszerek, külső események vagy a személyek nem megfelelő feladatellátása miatt felmerülő, illetve jogszabály, szerződés vagy belső szabályzatban rögzített eljárás megsértése vagy nem teljesítése miatt keletkező, a Takarékszövetkezet eredményét és szavatoló tőkéjét érintő veszteség kockázatát értjük.

A Takarékszövetkezet a működési kockázat belső tőkekövetelményét – a szabályozói tőkekövetelmény meghatározásához is használt – alapmutató módszerével számítja.

A tőkekövetelmény kiszámításának alapjául szolgáló irányadó mutató:

- a kapott kamat és kamat jellegű bevétel, valamint a fizetett kamat és kamat jellegű ráfordítás különbözete, és
- a bevételek forgatási célú részvényekből, részesedésekből, kapott (járó) jutalék-és díjbevételek, pénzügyi műveletek nettó nyeresége és egyéb bevételek üzleti tevékenységből, valamint a fizetett (fizetendő) jutalék-és díjráfordítások, pénzügyi műveletek nettó veszteség különbözete összegének hároméves számtani átlaga.

A Bank működési kockázatának tőkekövetelménye az irányadó mutató 15 %-a.

A működési kockázat tőkekövetelménye 2013.12.31-én: 69 817 M Ft.

A működési kockázat tőkekövetelménye évente -az auditált éves beszámoló elfogadását követően -változik.

Borota, 2014. május 26.

Borotai Takarékszövetkezet Igazgatósága